

Mål C-499/20**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

1 oktober 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Symvoulio tis Epikrateias (Högsta förvaltningsdomstolen, Grekland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

27 augusti 2020

Klagande:

DIMCO Dimovasili M.I.K.E.

Motpart:

Ypourgos Perivallontos kai Energeias (miljö- och energiministern)

Saken i det nationella målet

Talan om ogiltigförklaring av teknisk föreskrift om naturgasanläggningar inomhus med ett driftstryck på max. 500 mbar, i synnerhet bestämmelserna om gasledningar.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Begäran om förhandsavgörande har framställts med stöd av artikel 267 FEUF och avser tolkningen av direktiv 97/23/EG.

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

Ska artiklarna 4.1.1, 7.4 och 8, jämförda med bilaga I, i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/23/EG av den 29 maj 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tryckbärande anordningar (EGT L 181) tolkas på så sätt att de utgör hinder för nationella föreskrifter såsom punkterna 1.2.4,

P9.5.6.9 och P9.5.8.2 i den grekiska tekniska föreskriften om naturgasanläggningar inomhus med ett driftstryck på max. 500 mbar, som är omtvistade i det nationella målet, där det av hänsyn till människors säkerhet, först och främst med avseende på seismiska fenomen, fastställs villkor och begränsningar (ventilationskrav, förbud mot underjordisk ledningsdragning) vad gäller metoderna för installation av tryckbärande anordningar (gasledningar), när nämnda villkor och begränsningar utan åtskillnad även tillämpas på ledningar vilka, såsom de som är aktuella i förevarande situation, är CE-märkta och enligt tillverkarens intyg är säkra att installera och använda utan att de uppfyller ovannämnda villkor och begränsningar? Eller

ska ovannämnda bestämmelser i direktiv 97/23/EG, jämförda med artikel 2 i direktivet, i stället tolkas på så sätt att de inte utgör hinder för villkor och begränsningar vad gäller metoderna för installation av tryckbärande anordningar (gasledningar) som de som är aktuella i det nationella målet?

Anförda unionsbestämmelser

Europaparlamentets och rådets direktiv 97/23/EG av den 29 maj 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tryckbärande anordningar (EGT L 181, 1997, s. 1): artiklarna 1, 2, 3, 4, 7, 8 och 16 samt bilaga I.

Anförda nationella bestämmelser

- 1 Direktiv 97/23/EG har införlivats med den grekiska rättsordningen genom gemensamt ministeriellt beslut av ekonomiministern och den ställföreträdande utvecklingsministern (FEK B' 987/27.5.1999).
- 2 Den 28 mars 2012 offentliggjordes den ställföreträdande miljö-, energi- och klimatministerns beslut (FEK B' 976/28.3.2012) om antagande av den tekniska föreskriften om naturgasanläggningar inomhus med ett driftstryck på max. 500 mbar (Technikos Kanonismos Esoterikon Egkatasaseon Fysikou Aeriou, nedan kallad den angripna tekniska föreskriften). Denna föreskrift innehåller bestämmelser om konstruktion, material, installation, kontroll, provning, säkerhet och ibruktagande av inomhusnät och anläggningar för naturgasförbrukare.
- 3 I punkt 1.2.3 i den angripna tekniska föreskriften föreskrivs det bland annat att gasanläggningar inomhus, det vill säga aggregat bestående av rör, instrument, apparater, brunnar, moduler och tillbehör därtill, från och med startpunkten för gasavstängningsanordningen till och med avledningen av anläggningens förbränningsgaser ska uppfylla både kraven i motsvarande unionsdirektiv och, vad gäller tryckbärande anordningar, även kraven i direktiv 97/23/EG, när de sistnämnda har konstruerats för ett högsta tillåtet tryck PS som överstiger 500 mbar (0,5 bar).

- 4 Den angripna tekniska föreskriften innehåller bestämmelser om metoderna för installation av gasledningar. I synnerhet stadgas det i punkt 1.2.4 att ”metoderna för installation av gasledningar inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv [97/23/EG] eller andra direktiv och fastställs i [den angripna tekniska föreskriften] även med beaktande av landets särdrag (exempelvis seismiska fenomen)”. Denna bestämmelse preciseras i bilaga 9 i den angripna tekniska föreskriften med rubriken ”Specifikationer för ledningsnätet”.
- 5 Även om denna bilaga är av ”informativ” karaktär, innehåller dess punkt 9.5 (med rubriken ”Hantering och installation av ledningar”) tvingande bestämmelser, närmare bestämt för det första punkt P9.5.6 om installation av ledningar ovan jord, där det i underpunkt 9 (P9.5.6.9) (”Ledningsdragning genom hålrum”) stadgas följande: ”Om ledningar installeras i hålrum, till exempel i undertak, ska det tomma utrymmet vara ventilerat, till exempel med hjälp av två ventilationsöppningar – i utkanten, längs omgivande väggar – som är placerade diagonalt och med en yta på 20 cm² vardera ...”, och för det andra punkt P9.5.8 om skydd av ledningar inuti byggnaden, där det i underpunkt 2 (P9.5.8.2) fastställs att ”gasledningar inte får dras vare sig i betongplattor eller under beklädnader eller golvbeläggningar”. De får installeras i kanaler, tomma utrymmen i undertak eller mellan ljudisolerande skivor (eller liknande) ovanför undertaket, förutsatt att samma skyddsåtgärder vidtas mot korrosion som för underjordiska ledningar”.

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 6 DIMCO Dimovasili M.I.K.E. (nedan kallad klaganden) importerar och saluför slangar av rostfritt stål i Grekland.
- 7 Den 16 maj 2012 väckte klaganden talan vid den hänskjutande domstolen och yrkade att vissa bestämmelser om gasledningar i den angripna tekniska föreskriften skulle ogiltigförklaras.
- 8 Den hänskjutande domstolen meddelade slutligt avgörande om grunderna för ogiltigförklaring av andra bestämmelser i den angripna tekniska föreskriften, närmare bestämt biföll talan delvis och ogillade den i övrigt. Nämnda domstol uttalade däremot sig inte om grunden för ogiltigförklaring av de bestämmelser i den angripna tekniska föreskriften som anförs ovan i punkterna 4 och 5.

Parternas huvudargument

- 9 Klaganden har gjort gällande att den angripna tekniska föreskriften gynnar användningen av vanliga koppar- och stålrör, det vill säga andra typer av ledningar än dem som saluförs av klaganden. Samtidigt hindrar den utsläppande på marknaden och ibruktagande, i och med att den i allt väsentligt sätter stopp för

att de ledningar som saluförs av klaganden används, omsätts och släpps ut på den relevanta marknaden.

- 10 Klaganden har gjort gällande att de föreskrivna villkoren och begränsningarna (punkterna 1.2.4, P9.5.6.9 och P9.5.8.2), det vill säga dels ventilationskravet i de tomma utrymmena med hjälp av öppningar för det fall att ledningar installeras i hålrum (till exempel i undertak), dels förbudet mot att installera gasledningar i betongplattor samt under beklädnader eller golvbeläggningar, strider mot artikel 4.1.1 i direktiv 97/23/EG i den mån de också ska tillämpas på den materiel (ledningar) som saluförs av klaganden. Eftersom den aktuella materielen enligt intyget från dess tillverkare är CE-märkt, vilket bekräftar att materielen med jämna mellanrum undergår ”något av de förfaranden för bedömning av överensstämmelse” som föreskrivs i artikel 10 i direktivet, får klagandens ledningar användas i naturgasanläggningar utan att de uppfyller de aktuella villkoren och begränsningarna.
- 11 Vad gäller den allmänna bestämmelsen i punkt 1.2.4 i den angripna tekniska föreskriften, enligt vilken metoderna för installation av gasledningar inte omfattas av tillämpningsområdet för något unionsdirektiv, har klaganden åberopat bilaga I i direktiv 97/23/EG, där det i flera bestämmelser (såsom punkterna 1.1 och 1.2) även hänvisas till ”installationen” av tryckbärande anordningar. I fråga om det som vidare föreskrivs i samma bestämmelse i den angripna tekniska föreskriften, närmare bestämt att ”metoderna för installation av gasledningar ... fastställs i [den angripna tekniska föreskriften] även med beaktande av landets särdrag (exempelvis seismiska fenomen)”, har klaganden åter åberopat bilaga I i direktivet, där det bland annat stadgas att det vid konstruktion av tryckbärande anordningar även ska beaktas ”Belastningar från trafik, vind och jordbävningar” (punkt 2.2.1).
- 12 Klaganden har gjort gällande att det framgår av bestämmelserna i bilaga I i direktiv 97/23/EG, jämförda med artikel 4.1.1 i direktivet, att det inte får fastställas ytterligare villkor och begränsningar, såsom de som är för handen i det nationella målet, i syfte att skydda mot seismiska fenomen, vad gäller installation av gasledningar (såsom de produkter som saluförs av klaganden) som är CE-märkta och i fråga om vilka deras tillverkare i respektive anvisningar intygar att det är möjligt (säkert) att installera och använda dem utan att de uppfyller ovannämnda omtvistade begränsningar. Sådana begränsningar får endast fastställas genom förfarandet enligt artiklarna 7.4 och 8 i direktiv 97/23/EG, i vilket Europeiska kommissionen ska delta.
- 13 Klaganden har vidare gjort gällande att ovannämnda bestämmelser i den angripna tekniska föreskriften även strider mot riktlinjerna (guidelines) utfärdade av den arbetsgrupp (”Working Group Pressure”) som har inrättats med avseende på tillämpningen av direktiv 97/23/EG. Enligt klaganden har direktivet genom dessa riktlinjer ”tolkats autentiskt”.

- 14 Motparten är i sin tur av den uppfattningen att de aktuella bestämmelserna grundar sig på artikel 2 i direktivet.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 15 Den hänskjutande domstolen finner att arbetsgruppens riktlinjer inte utgör något juridiskt bindande tolkningsredskap och i ännu mindre grad någon ”autentisk tolkning” av direktiv 97/23/EG. Mot denna bakgrund ogillar den hänskjutande domstolen argumenten som grundar sig på det omvända synsättet, oavsett om det i riktlinje 9/24, som antogs av arbetsgruppen den 18 mars 2004, anförs (fotnot 3) att medlemsstaterna genom föreskrift kan reglera frågor rörande ”installation” av tryckbärande anordningar eller ett aggregat, när detta bottnar i hänsyn till skyddet av operatörer, miljö och även tryckbärande anordningar.
- 16 Den hänskjutande domstolen påpekar att det framgår av bestämmelserna i direktiv 97/23/EG att nämnda direktiv gäller för konstruktion, tillverkning och bedömning av överensstämmelse för tryckbärande anordningar och aggregat med vissa tekniska egenskaper (artikel 1) och ålägger medlemsstaterna skyldigheter i fråga om utsläppande på marknaden och ibruktagande av de aktuella anordningarna. I direktivet stadgas det dock uttryckligen att nationella myndigheter, med beaktande av bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nu fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) får föreskriva de ”krav” som de anser vara nödvändiga av säkerhetsskäl, under förutsättning att detta inte medför någon förändring av dessa anordningar (se artikel 2 i direktivet).
- 17 Under dessa omständigheter grundar sig de omtvistade bestämmelserna i den angripna tekniska föreskriften (punkterna 1.2.4, P9.5.6.9 och P9.5.8.2), där det föreskrivs villkor och begränsningar vad gäller metoderna för installation av gasledningar med beaktande av landets särdrag, däribland seismiska fenomen, på artikel 2 i direktivet, dels i den mån bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (bland annat artikel 36) iakttas, eftersom de föreskrivna begränsningarna, som är förenliga med proportionalitetsprincipen, enligt myndigheten anses vara tekniskt nödvändiga för att säkerställa människors hälsa och säkerhet och tillämpas utan åtskillnad på samtliga typer av ledningar, oavsett material eller ursprungsland, dels därför att det inte framgår att ovannämnda begränsningar innebär ändringar av den materiel som saluförs av klaganden. Mot denna bakgrund borde talan ogillas på den åberopade grunden för ogiltigförklaring, eftersom det saknas fog för den. Bestämmelserna i artiklarna 4.1, 7.4 och 8 i direktiv 97/23/EG, jämförda med bilagorna i direktivet (i synnerhet bilaga I), ger emellertid upphov till vissa tvivel som gör det nödvändigt att hänskjuta frågan till domstolen för förhandsavgörande.